

kunde der være Gilder, hvor Alverden (Berg; Nes, ikke Alverden), ja, ja, de Allerfleste vare drukne. Det har det ærede Medlem været opmærksom paa, det er meget rigtigt. Forholdet er jo det, at Fuldstab, saaledes som det fremtræder i det Ndre, naar En har druffet til Overmaal, har druffet sig en Perial, saa han ikke kan retirere sig selv, det er ganske vist taget af med den stigende Kultur og Dannelse, men det beviser ikke, at der ikke gennemsnitlig drikkes mere i Landet end før, det tror jeg, der gøres, det ville Tallene bevise. Med andre Ord: i den Periode, det ærede Medlem sigter til, indskrænkede man sig navnlig til at indtage store Mængder af Ol og Spiritus ved enkelte Leiligheder og Gilder. Nu til Dags bruger man det hver eneste Dag til Maade, men dette giver gennemsnitlig et ganske anderledes Drikkeri, end da man ved enkelte Leiligheder slog sig løs og drak sig fuld, derfor roser jeg ikke den, som tidligere drak sig fuld, men jeg siger, at man blot ikke maa lade sig forlede til at tro, at Udrueligheden nu er langt større end tidligere. Tallene tale aldeles bestemt derimod. Nu mener det ærede Medlem — og det er der jo Noget i — at ved den stigende Dannelse og Moral modvirker Drikkeriet sig selv. Jeg tvivler nu ikke paa, at vi i det Hele gaa frem, og at Drikkeriet modvirkes ved Totalafholds- og Maadeholdsforeninger, saadanne ere jo aldeles fortræffelige og ere komne mange fordrufne Mennesker til gode, ligesom ogsaa Mange frivillig have underkastet sig Afholdenhed, og det er meget fint af dem, men der er mange helt Forsaldne, der ere bleve frelst gennem Totalafholdsforeninger. Men derved kan man ikke blive staaende, og derfor tror jeg, at der med al Føje kan optages Lovgivning særlig om Handel med Spiritus og lignende Sager og om Regulering af Beværtnings-spørgsmaalet. Det ærede Medlem spurgte, om jeg var betænkt paa at tage det op. Jeg skal svare: ja, det er jeg, jeg er betænkt paa at tage det op, og jeg er enig med de ærede Forslagsstillere, forsaavidt jeg gjerne tror, at man kan udfille det som en særlig Del af Næringsmaterien. Jeg tror, det maasse var mindre rigtigt, at det kom ind paa Næringsloven af 29de December 1857, og det viser sig jo ogsaa nu, at man særlig maa udfille denne Materie og søge at fremme en Lovgivning om den. At den ikke kan komme til at se ganske saaledes ud, som det, der her foreligger, skal jeg udtale strax, men da det er en Ting, som tilbørlig er taget under Forberedelse, og som for Resten kræver ikke ringe Tid — thi den stærer dybt ind i mange Forhold — skal jeg iøvrigt naturlig-

vis afholde mig fra at udtale mig nærmere om den her. Jeg vil være villig til at tage denne Materie op; i denne Samling vil jeg dog ikke forelægge Noget om den, men jeg er villig til at forhandle med ærede Medlemmer paa Grundlag af det, der foreligger. Om det kan føres igjennem, som det foreligger, eller med Endringer, skal jeg ikke udtale mig om for Diebliffet; jeg skal give Bidrag paa den Maade, at jeg uden at binde mig altså bestemt ved at udtale mig om Sagens Enkeltheder, skal gjøre de ærede Forslagsstillere opmærksom paa de Punktter, hvor Forslaget vil komme i Berøring med den nugældende Ret. Derved vilde De maasse komme til at se, at adskillige af de foreslaede Bestemmelser vilde være overordentlig dybt ind og paa mange Punktter indføre noget helt Nyt, saa det ingenlunde vil være let altid at finde sig til Rette med. § 1 indeholdes der en Bestemmelse, som er ganske ukjendt i vor Lovgivning. Den giver, for at sige det kort, Kommunalbestyrelserne et Veto. Der staar i denne Paragraf: „Ingen kan for Fremtiden meddeles Ret til Handel med eller Udfjænkning af alkoholiske Drikke uden først at have erhvervet den stedlige Kommunalbestyrelses Samtykke.“ Jeg tror nu ikke, det vilde være heldigt at indrette det paa den Maade, og det vil ogsaa fremgaa, naar vi nærmere komme til at tale om, hvad der staar i denne Paragraf, og hvad der staar i § 2. Thi disse Paragrafer indeholde Bestemmelser baade om Handel og Udfjænkning. § 2 staar der: „Bevilling til Handel med eller Udfjænkning af alkoholiske Drikke meddeles af Indenrigsministeren“. For Njøbstædernes Vedkommende er Bestemmelsen ny, idet Afgangen til Handel og Udfjænkning ikke beror paa Bevilling, men paa Borgerstabs. Nu vide jo ærede Medlemmer, at der ganske vist i de senere Tider vedtægtsmæssig er sat visse Grændser for Tallet af Beværtninger og lignende Ting, men alligevel er Tanken ny, for nu er det Kommunalbestyrelsen, der ordner det Forhold indenfor visse nærmere opstillede Regler. Nu kommer jeg til Hovedbestemmelsen i Lovforslaget, nemlig § 3, hvor det hedder: „Ved alkoholiske Drikke forstås al Slags Vin, al Slags Brændevin, alle Slags destillerede stærke Drikke og al anden stærk Drif, samt enhver Slags undergjæret Ol.“ For Landets Vedkommende er Bestemmelsen ny, forsaavidt Handel angaar. Afgang til Handel beror nemlig ikke paa Bevilling, men paa Næringsbevis, hvis Erhvervelse dog kun staar aaben for dem, der have Næringsbevis i Forveien, som Njøbmænd, Detaillister — altsaa 1½ Mil fra Njøbstaden — eller Bevilling, som